

РЕШЕНИЕ

№ 43

гр. Радомир, 15.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РАДОМИР, I СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ИВЕТА П. ТАКОВА

при участието на секретаря Е.Т.З.

като разгледа докладваното от ИВЕТА П. ТАКОВА Гражданско дело № 20231730100513 по описа за 2023 година

Производството е образувано въз основа на искова молба, с която са предявени обективно съединени иски от „Банка ДСК“ ЕАД срещу А. С. В. , с правно основание чл. 422, вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, вр. чл. 430, ал. 1 и ал. 2 ТЗ и чл. 86 ЗЗД.

Производството е образувано по искова молба от „БАНКА ДСК“ АД, с ЕИК ., със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. "Московска" № 19 против А. С. В. ЕГН: *****, адрес: гр. Р., ж.к . „Т.“ № ., вх. ., ет. ., ап. ., с която се иска да бъде признато за установено, че ответникът дължи сумата от 10 000 лв. - главница, ведно с обезщетение за забава в размер на 15,70% годишно върху неплатената главница, считано от 20.02.2019 г. до изплащане на вземането, законна лихва за забава, считано от 20.02.2019 г. до окончателното погасяване на задължението, сумата от 1 435,84 лв. - договорна лихва за периода от 05.09.2014 г. до 25.01.2019 г. и сумата от 104,67лв. - обезщетение за забава за периода от 25.01.2019 г. до 18.02.2019 г., дължими по договор за кредит Експресо - СМАРТ/Карта № 382483. Така претендираните суми са присъдени със Заповед № 124 от 20.02.2019 г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК, издадена по ч. гр. д. № 147 по описа за 2019 г. на Районен съд - Радомир и издадения въз основа на нея изпълнителен лист № 98 от 20.02.2019 г. Претендират се разноските, сторени в заповедното и настоящото производство.

В исковата молба се твърди, че на 26.08.2014 г. между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД, сега „Банка ДСК“ АД и ответника А. С. В. бил сключен договор за кредит „Експресо-Смарт /карта“ № 382483 по силата на който банката превела на кредитополучателя сумата от 10 000 лева, с краен срок на договора 05.09.2019 г. Договорено било между страните

кредитът да се усвои и погасява чрез разплащателна сметка, с титуляр А. С. В., с размер на погасителната вноска от 214,05 лева за период от 60 месеца, като договорната падежна дата за издължаване на месечните вноски била пето число на съответния месец. Отпуснатият кредит бил усвоен изцяло на 26.08.2014 г.

По силата на т. 8 от част I от договора за кредит, главницата се олихвявала с номинален лихвен процент в размер на 9,7%, за целия период на договора. При сключване на договора за кредит лихвеният процент на ден бил в размер на 0,0269%, а надбавката към лихвата в случаите на чл. 8, ал. 5 от договора за кредит била в размер на 0,5% при прекратяване на превод на работна заплата.

Между страните по договора било договорено, че върху просрочените погасителни вноски се начислява шест пункта над номинален лихвен процент по т. 8, част от договора за кредит, като при сключването му лихвеният процент върху просрочените погасителни вноски бил в размер на 15,70%. Върху цялата главница при настъпване на предсрочна изискуемост се начислявали шест пункта над номинален лихвен процент по т. 8, част I от договора за кредит.

Кредитополучателят преустановил плащането на дължимите месечни вноски, поради което банката обявила кредита за предсрочно изискуем и с покана от 25.01.2019 г. уведомила кредитополучателя за обявената предсрочна изискуемост.

Банката предприела действия за принудителното събиране на вземанията си, като подала заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 417 ГПК, въз основа на което било образувано ч. гр. д. № 147/2019 г. по описа на РС - Радомир. В рамките на образуваното дело била издадена заповед за изпълнение на парично задължение № 124/20.02.2019 г., връчена на длъжника при условията на чл. 47 ГПК, което обуславяло правния интерес на ищеца от предявяване на настоящия положителен установителен иск.

С оглед изложеното, моли да бъде признато за установено по отношение на ответника, че последният дължи на „Банка ДСК“ АД сумата от 10 000 лева - главница, дължима по договор за кредит „Експресо-Смарт /карта“ № 382483 26.08.2014 г., сумата от 1 435,84 лв. - договорна лихва за периода от 05.09.2014 г. до 25.01.2019 г. и сумата от 104,67 лв. - обезщетение за забава за периода от 25.01.2019 г. до 18.02.2019 г., и за законна лихва за забава, считано от 20.02.2019 г. до окончателното погасяване на задължението.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът чрез назначения му особен представител е подал отговор на исковата молба, с който е изразил становище, че искът е допустим, но исковата молба е нередовна поради липса на пълен идентитет между исковите претенции и присъдените суми по заповедното производство. Оспорва исковете като неоснователни, както и обстоятелството, че към момента на подаване на заявлението за издаване заповед за изпълнение ищцовото дружество е обявило по надлежен начин предсрочната изискуемост на кредита на длъжника. Навеждат се и доводи за недействителност на договора поради нарушение на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК.

В съдебно заседание ищцовото дружество, редовно призовано, чрез упълномощен

представител поддържа предявените искиове.

В съдебно заседание ответникът, редовно призован, чрез назначения му особен представител оспорва предявените искиове и моли същите да бъдат отхвърлени, като неоснователни и недоказани, алтернативно при уважаване на исковите претенции моли съда да се съобрази с обстоятелството кои от тях са с настъпил падеж и кои не.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено следното от фактическа страна:

Ищцовото дружество „Банка ДСК“ АД е подало на 20.02.2019 г. до Радомирския районен съд заявление за издаване на заповед за изпълнение по реда на чл. 417 ГПК против ответника А. С. В. за дължими суми по договор за потребителски кредит от 26.08.2014 г., въз основа на което е образувано ч. гр. д. № 147/2019 г. на РДРС, по което в полза на заявителя е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК № 124/20.02.2019 г., връчена на длъжника при условията на чл. 47 ГПК.

По делото е представен и приет договор за кредит „Експресо смарт/карта“ № 382483 от 26.08.2014 г., сключен между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД (кредитор) и А. С. В. (кредитополучател) и погасителен план към него, по силата на който кредиторът е предоставил на кредитополучателя в заем сумата от 10000,00 лева, която кредитополучателят се е задължил да върне на 60 месечни погасителни вноски в размер на 214,05 лева. Падежът на първата погасителна вноска страните са уговорили на 05.09.2014 г., а на последната - на 05.09.2019г. Страните са уговорили следните условия по сключения между тях договор: годишен лихвен процент - 9,7 %. При сключване на договора за кредит лихвеният процент на ден бил в размер на 0,0269%, а надбавката към лихвата в случаите на чл. 8, ал. 5 от договора за кредит била в размер на 0,5% при прекратяване на превод на работна заплата.

Между страните по договора било договорено, че върху просрочените погасителни вноски се начислява шест пункта над номинален лихвен процент по т. 8, част от договора за кредит, като при сключването му лихвеният процент върху просрочените погасителни вноски бил в размер на 15,70%. Върху цялата главница при настъпване на предсрочна изискуемост се начислявали шест пункта над номинален лихвен процент по т. 8, част I от договора за кредит.

По делото са представени и доказателства за превеждане на сумата по кредита по банкова сметка на ответника, както и уведомление до ответника за обявяване на задължението по сключения договор за кредит за предсрочно изискуеми.

По делото е прието и заключение на вещото лице по назначената съдебно - счетоводна експертиза, от което се установява, че кредитът е усвоен от кредитополучателя по разплащателна сметка на негово име на 26.08.2014 г., като последният е извършил плащане от наличността по сметката си в размер на 18,30 лева, което е направено на 05.09.2014г., което е и единственото, и последното плащане по кредита. След 19.02.2019г. не се постъпвали суми за погасяване на кредита. Вещото лице е констатирано, че ответникът е преустановил плащанията, към датата на подаване на заявление за издаване заповед за

изпълнение - 19.02.2019 г. размерът на непогасени задължения по вземането по Договор за кредит Експресо - СМАРТ/карта № 382483, общо е 11 821.32 лева, от тях:

- 10 000,00 главница, в т.ч. с настъпил падеж 8 352,10 лева и 1 647.90 лева с не настъпил падеж
- 1 435,84 лева договорна/възнаградителна лихва от **25.01.2016 г. до 25.01.2019 г.**
- 104,67 лева санкционна лихва за периода от 25.01.2019 г. до 18.02.2019 г. включително

Съдът кредитира заключението на вещото лице, като компетентно изготвено и съобразно задачите, по които е назначена експертизата.

Приетото за установено от фактическа страна обуславя следните правни изводи:

Исковете са предявени от процесуално легитимирана страна и при наличието на правен интерес, поради което са процесуално допустими. Правният интерес от воденето им се обосновава с издадена срещу ответника в полза на ищеца заповед за изпълнение по реда на чл. 410 ГПК относно вземанията, предмет на настоящото производство, срещу която е постъпило възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК. Исковете за установяване на вземането са подадени в преклузивния срок по чл. 415, ал. 4 ГПК.

При разглеждането им по същество съдът намери следното:

Предмет на предявените иски е признаване за установено по отношение на ответника съществуването на вземане на ищеца за определени парични суми. Уважаването на претенцията предполага доказване кумулативното наличие на няколко предпоставки, а именно: наличието на договорни отношения между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и ответника във връзка със сключения договор за паричен заем, изпълнение на задължението на заемотателя да предаде заемната сума, обявяване на договора за кредит за предсрочно изискуем и уведомяването на длъжника за обявената предсрочна изискуемост.

В настоящия случай от събраните по делото доказателства се установява по безспорен начин наличието на валидна облигационна връзка между „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД (с правопреемник „Банка ДСК“ АД), в качеството му на кредитор и ответника, в качеството му на кредитополучател, въз основа на сключения договор за кредит „СМАРТ/карта № 382483 от 26.08.2014 г. Договорът е обективиран в писмена форма и съдържа надлежна индивидуализация на страните, датата, мястото на сключване и предмета на сделката, от ответната страна не се оспорва тяхната действителност, поради което следва да се приеме за доказано, че страните са били обвързани по силата на валидно облигационно правоотношение. Изправността на „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД досежно задължението му за предоставяне на парични средства на кредитополучателя се установява от заключението по допуснатата от съда съдебно - счетоводна експертиза, от която е видно, че кредитът е усвоен от кредитополучателя по разплащателна сметка на негово име на 26.08.2014 г.

Падежът на последната погасителна вноска е настъпил след издаване на заповедта за изпълнение и този факт следва да бъде взет предвид от съда по реда на чл. 235, ал. 3 ГПК, поради което съдът не следва да обсъжда въпросите, касаещи настъпването на предсрочна изискуемост на вземането.

Размерът на дължимата от ответника главница по сключения договор за кредит „ Експресо Смарт/карта“ № 382483 от 26.08.2014. е изчислен от вещото лице по приетата съдебно - счетоводна експертиза и е 10 000,00 главница лева.

Дължимостта на договорната лихва страните са уговорили в чл. 8 от договора в лице дава заключение, че за периода от за периода от 05.09.2014г. до 25.01.2019г. , за какъвто период е претендирано от ищцовото дружество дължимата възнаградителна лихва е в размер на 2 627,95 лева, а за периода от 25.01.2016г. до 25.01.2019г. възнаградителната лихва е в размер на 1435,84 лева, в какъвто размер е и предявена тази претенция от ищцовото дружество, и в какъвто размер следва да бъде уважена като основателна и доказана.

В тежест на заемателя/кредитополучателя може да се възложи да заплаща възнаградителна лихва по сключен договор за потребителски заем/кредит и това не противоречи на разпоредбите на ЗПК, а така също на чл. 240, ал. 2 ЗЗД. Тази лихва представлява печалба за заемодателя за това, че заемателят ползва неговите парични средства и тя има възнаградителен, а не наказателен характер, поради което се дължи така, както е уговорена. Няма пречка страните да уговорят размера ѝ над размера на законната лихва и тяхната свобода на договаряне не е ограничена от разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗЗД, но максималният размер на договорната лихва (възнаградителна или компенсаторна) е ограничен от чл. 9 ЗЗД, доколкото съдържанието на договора не може да противоречи на повелителни норми на закона и в равна степен и на добрите нрави. В този смисъл ограничението се отнася както за гражданските, така и за търговските сделки (арг. от чл. 288 ТЗ). С оглед характера на процесния договор, неговата цел, задължението на заемодателя да предостави договорената сума в уговорения срок и възможността потребителят да я върне разсрочено във времето и на малки вноски, макар и с надбавки, съдът намира, че договорената възнаградителна лихва не може да се счете за прекомерна, водеща до противоправно облагодетелстване и противоречаща на добрите нрави.

Досежно претенцията, касаеща лихвата за забава: вземането на това основание възниква при наличие на главно парично задължение, настъпила негова изискуемост и неизпълнение на същото, като предметът на това вземане е обезщетение за вредите, които неизпълнението обективно и закономерно причинява. С оглед постигнатата между страните договорка в чл. 4, предвиждаща дължимостта на мораторна лихва за забава при просрочие при заплащането на погасителни вноски и предвид изложеното от вещото лице, че длъжникът е преустановил плащанията по кредита, считано от 05.09.2015 г., съдът намира, че същият е изпаднал в забава и дължи на ищеца и лихва за забава, така както същата се претендира с исковата молба за периода от 25.01.2019 г. до 18.02.2019 г., чийто размер, изчислен от вещото лице, е 104,67 лева.

Предвид всичко гореизложено, следва да се признае за установено по отношение на ответника, че дължи на ищцовото дружество сумата в размер на 10 000 лева - главница, договорна 1 435,84 лева договорна/възнаградителна лихва за претендирания период от 05.09.2014г. до 25.01.2019г. в размера посочен в исковата, както и обезщетение за забава в

размер на 104,67 лева за периода от 25.01.2019 г. до 18.02.2019 г.

На основание чл. 86 ЗЗД ответникът дължи и законната лихва за забава върху главницата, считано от подаване на заявлението по чл. 417 ГПК до окончателното й плащане, която предвид постигнатата между страните договорка в чл. 9.1 от договора, се равнява на 15,7 % годишно върху неплатената главница.

По разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените разноски по делото в общ размер на 1937,43 лева, от които юрисконсултско възнаграждение за исковото и заповедното производство в общ размер на 150,00 лева, което съдът определя, предвид ниската правна и фактическа сложност на делото, държавна такса в общ размер на 507,43 лева, както и 280 лева възнаграждение за вещо лице и 1000 лева - възнаграждение за особен представител.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на А. С. В., с ЕГН: *****, адрес: гр. Р., ж.к . „Т.“ № ., вх. ., ет. ., ап. ., че дължи на „Банка ДСК“ АД, с ЕИК: ., със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Оборище“, ул. „Московска“ № 19 сумата от 10 000 лева /десет хиляди лева/ главница, сума в размер на 1 435,84 лева / хиляда четиристотин тридесет и пет лева и осемдесет и четири стотинки / - договорна лихва за периода от 05.09.2014 г. до 25.01.2019 г. г., сума в размер на 104,67 лева /сто и четири лева и шестдесет и седем стотинки/ обезщетение за забава за периода от 25.01.2019 г. до 18.02.2019г., дължими по договор за кредит Експресо - Сمارт/карта № 382483 от 26.08.2014г., ведно с обезщетение за забавено плащане в размер на 15,70% годишно върху неплатената главница от датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК - 2019. г. до окончателното погасяване на задължението.

ОСЪЖДА А. С. В. ЕГН: *****, адрес: гр. Р., ж.к . „Т.“ № ., вх. ., ет. ., ап. . ДА ЗАПЛАТИ на „Банка ДСК“ АД, с ЕИК: ., със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н „Оборище“, ул. „Московска“ № 19 сумата от 1937,43 лева (хиляда деветстотин тридесет и седем лева и четиридесет и три стотинки) - направени разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Пернишкия окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Радомир: _____